

EYLÜL 2013

Takvim ve Öngörüler

- Yeni Küresel Koşullar Belirginleşiyor
- FED'in Kritik 17 Eylül Toplantısı
- Avrupa Birliği'nde Yeniden Büyüme
- Türkiye de Yeni Küresel Koşullardan Etkileniyor
- T.C. Merkez Bankası Sıkılaştırmayı Arttırdı

İçindekiler:

Beklentiler	1
Takvim	2
Öngörüler	3
Bilgi Yönetimi	4

Dünya Ekonomisinde Beklentiler

Yeni Küresel Koşullar Oluşuyor

Küresel kriz sonrası gelişmiş ülke Merkez Bankaları'nın yarattığı parasal genişleme ile oluşan koşullar yerini parasal sıkılaştırmanın koşullarına bırakmaya başlamıştır. Bu yeni koşullar faiz oranlarının artması, varlık ve emtia fiyatlarının gerilemesi, Dolar dışındaki para birimlerinin zayıflaması ve sermaye akımlarının gelişmiş ülkelere yönelmesi şeklinde olacaktır. Gelişmiş ülkeler kendi içinde toparlanırken yeni koşullar çok sayıda gelişen ülkeye olumsuz etkilmektedir. Gelişen ülkeler yeni koşullara uyum sorunu çekecektir.

ABD'de FED'in 17 Eylül Toplantısı Bekleniyor

ABD Merkez Bankası FED'in da parasal genişlemeyi Eylül ayından itibaren yavaşlatması olasılığı artmaktadır. FED 17-18 Eylül tarihlerindeki toplantısında bu kararı verecektir. ABD ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 2,5 büyümüştür. Bu büyüme FED için yeterli bir büyümeyi göstermektedir. Konut, bankacılık ve perakende sektörlerinde de iyileşme sürmektedir. 6 Eylül'de açıklanacak istihdam verisi FED kararı için çok önemli olacaktır.

AB 5 Çeyrek Sonrası Büyüdü

Avrupa Birliği ile 17 üyeli Euro bölgesi 5 çeyrek sonra yeniden büyüme göstermiştir. Bir önceki çeyrek döneme göre AB ve Euro bölgesi yüzde 0,3, Almanya yüzde 0,7 büyümüştür. Avrupa'da yeniden büyüme işaretleri artmaktadır. Reel kesimin beklentilerini yansıtan PMI sanayi ve hizmet endeksleri uzun süre sonra ilk kez olumluya dönmüştür. Avrupa Birliği'nde kredi ve ticaret alanında da iyileşmeler yaşanmaktadır. AB'de toparlanma dünyanın geri kalanı için de sevindiricidir.

Türkiye Ekonomisinde Beklentiler

Yeni Küresel Koşullar Türkiye'yi Etkiliyor

Yeni oluşmaya başlayan küresel ekonomik koşullar gelişen ülkeleri etkilemeye başlamıştır. Ancak gelişen ülkeler bu etkiler karşısında kendi içinde ayrışmaktadır. Yüksek cari açığı olan ve ekonomik büyümesi dış kaynaklara yüksek bağımlılığı olan ülkeler olumsuz ayrışmaktadır. Türkiye, Brezilya, Hindistan, Endonezya, Güney Afrika gibi ülkeler ile olumsuz ayrışanlar içinde yer almaktadır. Olumsuz ayrışma sermaye çıkışına, Türk Lirasının değer kaybına, faiz oranlarının düşmesine ve varlık fiyatlarının gerilemesine yol açmaktadır. Gecikmeli bir etki ise bir dönem sonra ekonomik büyümede yavaşlama olarak ortaya çıkacaktır.

Merkez Bankası Yeni Koşullara Uyum Yönetmeye Çalışıyor

Yeni koşullara uyumda en önemli gelişme Türk Lirasındaki değer kaybıdır. Merkez Bankası özellikle Türk Lirasındaki değer kaybını sınırlamak ve sağlıklı yeni fiyat dengelerinin oluşması için ek sıkılaştırma önlemleri uygulamaktadır. Bu uygulamalar içinde faiz oranları artışının artık kullanılmayacağı açıklanmıştır. Merkez Bankası döviz satışları ve TL sıkılaştırması araçlarını kullanmaktadır. Merkez Bankası Başkanı kendi itibarı ile de güven tesis etmeye çalışmaktadır. 17 Eylül FED kararı sonrası Merkez Bankası ilave önlem almak zorunda kalabilecektir.

Türkiye'nin Yoğun Politik Gündemi Ekonomiyi Etkiliyor

Türkiye oldukça yoğun bir politik gündeme girmektedir. Özellikle dış politik gündem etkili olmaktadır. Suriye konusu Türkiye için riskler yaratmaktadır. Ortadoğu'daki gelişmelere ilişkin tercihler de olumsuz algılamaya yaratmaktadır.

Çözüm sürecinde hassas bir döneme girilmektedir. Karşılıklı beklentiler ve restleşmeler artmaktadır.

İç politikada Türkiye'yi yoğun bir seçim takvimi beklemektedir. Özellikle Cumhurbaşkanlığı seçimi ve Başbakan'ın bu konudaki tercihi ve sonrasında iktidar partisindeki gelişmelere ilişkin bilinmeyenler riskleri artırmaktadır.

Eylül 2013 Ekonomi-Dış Politika-Siyaset Takvimi						
Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
2	3 TÜRKİYE AĞUSTOS AYI ENFLASYON VERİSİ	4 TL REEL EFEKTİF DÖVİZ KURU AĞUSTOS ENDEKSİ	5 AVRUPA MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI AÇIKLANACAK	6 ABD AĞUSTOS AYI İŞSİZLİK VERİSİ	7	8
9 TÜRKİYE TEMMUZ AYI SANAYİ ÜRETİM VERİSİ	10 TÜRKİYE 2013 2.ÇEYREK BÜYÜME VERİLERİ	11 TÜRKİYE TEMMUZ AYI CARİ AÇIK VERİSİ	12	13	14	15
16 TÜRKİYE HAZİRAN AYI İŞSİZLİK VERİSİ	17 TCMB MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI	18 ABD MERKEZ BANKASI FED FAİZ KARARI	19	20	21	22 ALMANYA GENEL SEÇİMLER
23	24	25	26 FITCH TÜRKİYE KREDİ NOTU KONEFERANSI	27	28	29
30 TÜRKİYE AĞUSTOS AYI DIŞ TİCARET VERİLERİ						

- ⇒ YENİ ANAYASA KONUSUNDA BELİRSİZLİK SÜRÜYOR.
- ⇒ ÇÖZÜM SÜRECİNDE HÜKÜMETİN ADIMLARI İÇİN KRİTİK 1 EYLÜL TARİHİ
- ⇒ 5-6 EYLÜL TARİHLERİNDE G-20 LİDERLER ZİRVESİ ST.PETESBURG'DA TOPLANIYOR
- ⇒ 9 EYLÜL SURİYE'YE MÜDAHALE İÇİN ABD KONGRESİNDE OYLAMA YAPILACAK
- ⇒ SURİYE VE MİSİR'DA GELİŞMELER YAKINDAN İZLENİYOR
- ⇒ YENİ DEMOKRATİKLEŞME PAKETİ İÇİN TBMM ERKEN TOPLANABİLİR

Mali Göstergelerde Öngörüler

- **Türk Lirası'nda Değer Kaybı Baskısı Sürüyor**
- **TL Faizler Yukarı Yönlü**
- **Dolar Güçleniyor**
- **Emtia Fiyatları Zayıflayacak**

Türk Lirasında Değer Kaybı Baskısı Sürüyor

FED kararları sonrası oluşan yeni küresel koşullar içinde Türk Lirasında değer kaybı baskısı sürmektedir. Sepet kur 2,40'a yaklaşmıştır. Merkez Bankası faiz artırımını artık kullanmayacağını ve TL'nin yıl sonuna kadar yeniden değer kazanacağını açıklamıştır. Merkez Bankası'nın yaklaşımı, küresel koşullar ve Türkiye'nin göreceli bozulan algısı ile TL'de değer kaybı sürecektir.

TL Faizler Yukarı Yönlü

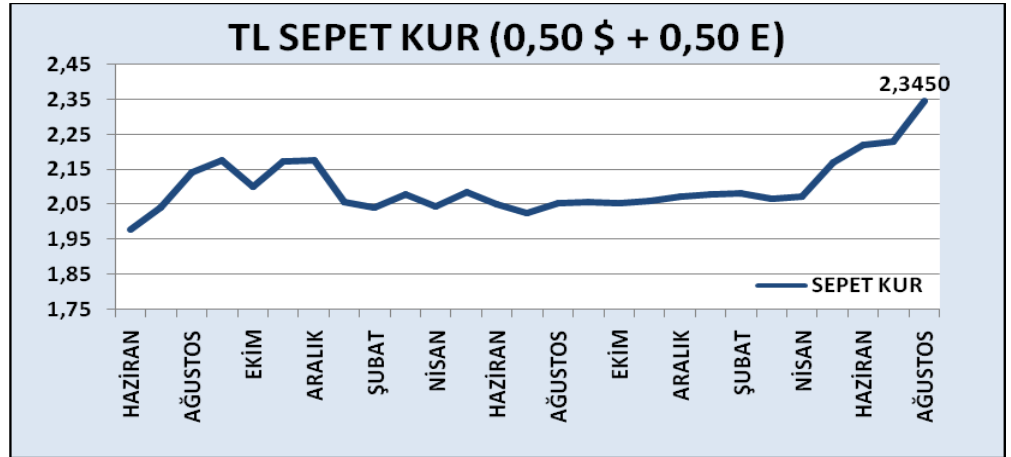
Küresel ölçekte olduğu gibi Türkiye'de de faizler yukarı yönlüdür. Merkez Bankası ek sıkılaştırma önlemleri içinde 1,25 puan faiz artırımını yapmıştır. Sonrasında ilave faiz artırımını yapmayacağını açıklamıştır. Bu dönemde Kredi, Mevduat, Bono ve Euro Tahvil faiz oranları da önemli ölçüde artmıştır. Buna rağmen Türk Lirası faiz oranları halen yukarı yönlüdür ve 17 FED kararı sonrası yeniden artışa geçebilecektir.

Dolar Güçleniyor

ABD Merkez Bankası FED'in parasal genişlemeden çıkış takvimi açıklaması ve Eylül ayında fiilen buna geçeceği beklentisi ile Dolar diğer para birimleri karşısında değer kazanmaktadır. AB'de yeniden başlayan büyüme Euro'yu bir süre desteklemiştir. Ancak parite yeniden 1,30'a yaklaşacaktır.

Petrol ve altın fiyatları ise Suriye gerilimi ile artış göstermiştir. Ancak yeni küresel koşullar içinde emtia fiyatları gerileyecektir.

"Türk Lirası Sepet Kur 2,40'a Kadar Yaklaştı ve Geri Döndü"

Reel Sektör ve İktisadi Faaliyetlerde Beklentiler

Ağustos ayı, mevsimsellik etkileri, geleneksel indirimler ve Bayram ile geride kalmıştır. Eylül ayı da yine mevsimselliğin ve yeni sezon başlangıçlarının etkileri ile şekillenecektir.

Eylül ayından itibaren yılın geri kalanında "beklentiler" çok önemli bir rol oynayacaktır. İç ve dış politik gelişmeler yansırı döviz kurlarındaki artış etkisi beklentileri etkileyecek en önemli unsurlar olacaktır. Bu çerçevede reel kesimin güven ve beklentileri Ağustos ayında da aşağı yönlü olmuştur. Temmuz ayında toparlanan tüketici güveni ise Ağustos ayında yeniden gerilemiştir. Beklentiler tarafında piyasaları canlandırarak seviyeler henüz bulunmamaktadır.

Üretim tarafında sanayi kapasite kullanım oranı Ağustos ayında yüzde 75,5 ile geçen Ağustos'un 1,2 puan üzerinde gerçekleşmiştir. Kapasite kullanım oranı son üç aydır geçen yılın az üzerinde olmaktadır.

İç talep tarafında kredi olanakları ile desteklenen konut satışları kredi faiz oranlarındaki artış ile sınırlanmaya başlamıştır. Otomotiv satışlarında ise kur ve faiz artışları sonrası fiyat artışı endişesi ile talep öne çekilmiş ve artmıştır. Diğer dayanıklı tüketim malları ile perakende sektöründe ise Ağustos ayı indirimler ve yoğun kampanyalar ile göreceli hareketli, ancak beklentilerin altında geçmiştir.

Dış ticaret tarafında ihracat Ağustos ayında sadece yüzde 1,4 artmıştır. İthalatta ise yıllık yüzde 8'lik artış korunmaktadır. Sanayi aramalı ve tüketim malı ithalatı artmaktadır. İç talepteki toparlanma için önemli bir unsur olan kredi genişlemesi ise Ağustos sonunda yıllık yüzde 27'ye kadar yükselmiştir. Hızlı kredi genişlemesi ekonomiyi tek destek unsurudur.

Eylül ayında iktisadi faaliyetleri Dolar kurunun seviyesi, FED'in fiili uygulamaları, TC Merkez Bankası'nın ilave sıkılaştırma önlemlerinin etkileri ile dış politika ve iç siyasetteki gelişmeler şekillendirecektir.

- **Eylül'de Gözler Dolar Kurunda**
- **Hızlı Kredi Büyümesi Ekonomiye Tek Destek**
- **Tüketici ve Reel Kesim Beklentileri Zayıf**
- **İhracatta Durgunluk**

Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri

Zeytinoğlu Caddesi
Sarıkonaklar İş merkezi
C Blok Kat:3 Daire:16
Akatlar/İSTANBUL

TELEFON:
(212) 3528795

FAX:
(212) 3528796

E-MAIL:
info@esdh.com.tr

Web Adresi
www.esdh.com.tr

Dr.Can Fuat Gürleşel
can@esdh.com.tr

Bilgi Yönetimi; Gelişmiş Ülkelerde Reel Kesim

Beklentileri İyileşmeye Devam Ediyor

PMİ İMALAT SANAYİ ENDEKSLERİ

DÖNEMLER	ABD	EURO BÖLGESİ	ÇİN	JAPONYA
2011 Q1	59,7	57,5	53,4	46,4
2012 Q1	53,3	47,7	53,1	51,1
2013 Q1	51,3	46,8	50,9	50,4
2013 NİSAN	50,7	46,7	50,6	51,1
2013 MAYIS	49,0	48,3	50,8	51,5
2013 HAZİRAN	50,9	48,8	50,1	52,3
2013 TEMMUZ	55,4	50,3	50,3	50,7
2013 AĞUSTOS	55,7	51,4	51,0	52,2

- ✓ Gelişmiş ülkelerde ekonomik toparlanma devam etmektedir. Toparlanmanın önemli bir göstergesi reel kesim beklentileridir. Satın alma yöneticilerinin beklentilerini yansıtan PMI endeksleri artış eğilimini sürdürmektedir.
- ✓ En önemli iyileşme Euro bölgesinde yaşanmaktadır. Uzun süredir 50'nin altına kalan ve olumsuz beklentileri yansıtan PMI imalat sanayi endeksi Temmuz ayında 50 seviyesini geçmiş ve olumluya dönmüştür. Ağustos ayında beklentilerde iyileşme sürmüştür ve Endeks 51,4 olmuştur.
- ✓ Çin'de önemli ölçüde bozularak 50 seviyesine çok yaklaşan imalat sanayi beklentileri 51 seviyesi ile gerilemesine son vermiştir.
- ✓ Japonya'da PMI verisi Ağustos ayında 52,2 ile son dönemlerin en yüksek seviyesine çıkmıştır.
- ✓ ABD, 55,7 puanlık PMI verisi ile reel kesim iyimserliğinin en yüksek olduğu ülkedir.

TEMEL GÖSTERGELER

	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS
Dolar/TL	1,7862	1,7633	1,7988	1,8120	1,7995	1,8876	1,9282	1,9343	2,0450
Euro/TL	2,3565	2,3902	2,3603	2,3230	2,3528	2,4542	2,5183	2,5654	2,6750
Euro/Dolar	1,3191	1,3621	1,3074	1,2782	1,3163	1,2994	1,3007	1,3275	1,3240
MB Politika Faizi %	5,50	5,50	5,50	5,50	5,00	4,50	4,50	4,50	4,50
Gösterge Tahvil Faizi %	6,18	5,85	5,69	6,35	5,20	6,01	7,89	9,23	9,95
Cari Açık Yıllık Milyar \$	47,7	47,7	48,4	47,7	51,4	53,6	53,6		
TÜFE Yıllık %	6,16	7,31	7,03	7,29	6,13	6,51	8,30	8,88	8,17
Toplam Krediler Milyar TL	881,0	886,2	911,2	927,0	950,3	979,0	1019,0	1060,0	1096,0
Brent Petrol Varil Dolar	111,27	115,60	110,97	109,83	101,66	100,10	102,01	107,89	116,00
Dow Jones Endeksi	13,104	13,860	14,054	14,578	14,840	15,115	14,909	15,499	14.810